

Tidsskrift for *Frøavl*

Juni - Juli 2009 · nr. 6

Gyldensten med golf og løg

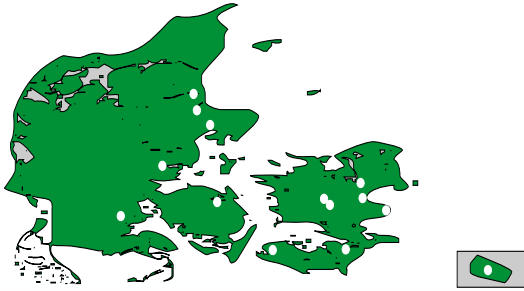
Gode råd - høst 2009

Beregning af dækningsbidrag

Fantastisk næringskilde

Han ved, hvordan frøet skal tørres

DLF-TRIFOLIUM Danmark

Hovedkontor

Ny Østergade 9, Postboks 59, DK-4000 Roskilde
Tlf. 46 33 03 00 Fax 46 32 08 30
www.dlf.dk

Afdelinger på Sjælland

Ringsted, Smålovsvej 22, Benløse, 4100 Ringsted
Tlf. 57 61 22 77 Fax 57 67 20 50

Afdelinger på Bornholm

Aakirkeby, Birgersvej 15, 3720 Aakirkeby
Tlf. 56 97 43 35 Fax 56 97 43 25

Afdelinger på Lolland-Falster

Nr. Alslev, Nr. Vedbyvej 1, 4840 Nr. Alslev
Tlf. 54 43 43 81 Fax 54 43 43 69

Afdelinger på Fyn og Langeland

Odense, Højmevej 12, Højme, 5250 Odense SV
Tlf. 66 17 02 30 Fax 66 17 22 51

Afdelinger i Jylland

Hadsund, Produktvej 10, 9560 Hadsund
Tlf. 98 57 43 66 Fax 98 57 20 59

Randers, Carlsberggaard, Hadstenevej 20, 8940 Randers SV
Tlf. 87 11 41 40 Fax 87 11 41 41

Hedensted, Odinsvej 20, 8722 Hedensted
Tlf. 75 89 00 88 Fax 75 89 02 47

Skodborg, Industriparken 22, Skodborg, 6630 Rødding
Tlf. 74 84 85 99 Fax 74 84 84 74

Planteforædling

DLF-TRIFOLIUM A/S, Dansk Planteforædling, Research Division
Højerupvej 31, Postboks 19, 4660 Store Heddinge
Tlf. 72 33 04 00 Fax 56 50 35 24

Prodana Seeds A/S

Salg af plænegræs, færdiggræs, sprøjtesåning, gødning, blomsterløg og maskiner.
Fåborgvej 248, 5250 Odense SV
Tlf. 63 17 16 00 Fax 63 17 16 19

Medlemsblad for DLF AmbA

Udgiver: DLF AmbA

Oplag: 5.900 stk.

Artiklerne må gengives med
kildeangivelse.

Grafisk produktion og tryk:
SvendborgTryk

Redaktion

Lene Krüger (ansvarshavende)
E-mail: lk@dlf.com

Ny Østergade 9
Postboks 59
4000 Roskilde
Tlf. 46 33 03 00
Fax 46 32 08 30

Redaktionsudvalg

Godsejer Benny Kirkebække Christensen
Hevringholm, 8961 Allingåbro

Gårdejer Poul Jensen
Øster Kyvlingsvej 10, Kyvling, 6880 Tarm

Gårdejer Hans Boesen,
Skovmøllevvej 16, 5474 Veflinge

Gårdejer Peter Bagge Hansen
Sølvbjerggård I/S, Kostervænget 2, 4780 Stege

Proprietær Henrik Kreutzfeldt
Dybvad, Gyllingvej 31, Ørting, 8300 Odder

Avlschef Erling Christoffersen
DLF-TRIFOLIUM A/S, 5250 Odense SV

Planteavlskonsulent Lars Møller Christensen
Vestjysk Landboforening
Herningvej 3-5, 6950 Ringkøbing

Specialkonsulent Barthold Feidenhans'l
Dansk Landbrugsrådgivning, Landscentret
Udkærvej 15, 8200 Århus N

Tidsskrift for **Frøavl**

Forsiden

Markmøde ved Hesselager på Sydfyn. Avlskonsulent Jørgen Hansen viser flere arter frem bl.a. strandsvingel og alm. rajgræs

INDHOLD

Gyldensteen Gods	4
Gode råd for høsten 2009	7
Høsten 2008	8
Beregning af dækningsbidrag	9
Tør nu frøet korrekt	10
Fantastisk næringskilde	12
60 år og behørigt fejret	14
Personalia	15

Dækningsbidrag fra frø i top

På grund af efterårsvejret 2008 og den finansielle krise har vi i indeværende sæson oplevet en betydelig tilbagegang i eksporten af frø fra Danmark.

Den lave eksport modvejes til gengæld af, at salgsordrerne for høst 2008 er indgået til højere priser end for høst 2007. Som man vil kunne læse her i bladet, slutaftregner vi derfor høst 2008 til en gennemsnitligt endnu højere kilopris end rekordpriserne for høst 2007 (ekskl. bonus) og højere end aconto afregningerne december 2008.

Det gennemsnitlige høstudbytte for 2008 ligger desuden på indeks 102, hvilket er langt højere end høst 2007, der var et dårligt høstår. Målt i kr. pr. ha er det økonomiske resultat derfor 25 % højere end i 2007. Vores beregninger viser, at frøhøsten 2008 således har været fuld konkurrencedygtig i forhold til korn, hvilket underbygges af en sammenlignende analyse i dette blad.

Vi er for øjeblikket i gang med at lægge budgetter for sæsonen 2009/10. Som verden ser ud, er det blevet sværere at forudse markedsmulighederne og priser for høst 2009. Forbrugsnedgangen, samt en stigende import i ly af de høje priser fra lande udenfor EU de seneste to sæsoner, medfører dog en stigende lagerkurve i EU, som skal knækkes. Derfor vil markedet på den korte bane bære præg af en betydeligt hårdere priskonkurrence end vi har oplevet de seneste sæsoner, således at importen fra 3. lande reduceres, og samtidig er det nødvendigt med en produktionstilpasning til høst 2010. En kombination af disse tiltag vil være med til at gavne balancen i frømarkedet i EU.

Truels Damsgaard

Produktion og natur i harmoni

Af Erling Christoffersen
Avlschef
DLF-TRIFOLIUM A/S

Gyldensteen Gods har en unik beliggenhed ved kysten øst for Bogense på Nordfyn. Der er en enestående natur med 5 km kystlinie, 8 skove, samt strandenge, diger m.m.. For at bevare og udvikle naturen, har man udarbejdet en naturplan, som blandt andet skal forbedre levevilkårene for markvildt som agerhøne og hare.

Ejeren, Frants Bernstorff-Gyldensteen, er ikke meget med i den daglige drift. Han er involveret i en del bestyrelsesarbejde og er blandt andet formand for HedeDanmark og Odense Lufthavn. Administrationen varetages derfor af en direktør, en regnskabschef samt 2 kontordamer.

Morten Kjærgaard styrer landbruget, og han har 6 traktorførere til at hjælpe sig. Desuden er der en person ansat til at tage sig af skov, en plantageleder samt en person, der tager sig af park og udenomsarealer.

Frø er vigtigt

Rødsvingel har i mange år været en fast del af markplanen på Gyldensteen. I de seneste 5 år har der desuden været dyrket almindelig rajgræs, og i 2009 er strandsvingel kommet til. Arealet med rødsvingel Maxima udgør i 2009 100 ha, alm. rajgræs Esguire 70 ha og strandsvingel Tulsa 47 ha.

Afgrodesammensætningen	
Alm. rajgræs	70 ha
Rødsvingel	100 ha
Strandsvingel	47 ha
Løg	217 ha
Hvede	187 ha
Raps	113 ha
Rug	166 ha
Vårbyg	294 ha
Specialafgrøder	47 ha
Æbler	15 ha
Græs m.m.	135 ha
I alt	1391 ha

På Gyldensteen Gods dyrkes græsfrø, løg, specialafgrøder, raps og korn. Et ud af fire løg solgt i Danmark kommer herfra. I 2006 kom også Gyldensteen Golf til og betegnes i dag som en af Danmarks smukkeste golfbaner

Morten Kjærgaard foran løgpakkeriet

Om valget af frøafgrøder fortæller Morten Kjærgaard:

”Vi har haft gode udbytter af rødsvingel i mange år, men på det inddæmmede areal var udbytterne ikke så gode som på de høje arealer. Derfor prøvede vi alm. rajgræs, som tilsyneladende bedre kan klare sig på de lave, lidt kolde inddæmmede arealer. Strandsvingel er helt ny, så tiden må vise, hvordan den klarer sig her hos os.”

Rødsvingel

Denne art bliver overvejende lagt ud i hvede, men i 2009 er der også en mark udlagt i vårbyg.

”Jeg foretrækker hvede som dækafgrøde, da jeg mener, vi høster ca. 200 kg mere pr. ha i første høstår end ved udlæg i vårbyg. Problemer med væselhale kan dog tvinge mig til at udlægge mere i vårbyg,” forklarer Morten.

I hveden sprøjtes i efteråret mod ukrudt med 0,2 l/ha Oxitril + 0,04 DFF.

”Normalt ville jeg gå op på 0,1 l/ha DFF for at få effekt på enårig rapgræs, men i stedet har jeg i år behandlet hveden med udlæg i foråret med 0,08 l/ha Hussar OD, så der også er effekt mod enårig rapgræs.”

Efter hvedehøst afpudses stub straks, og der behandles med Express i efteråret. Spildkorn bekæmpes med Fokus Ultra. Der tildes 75 kg N i efteråret, og i dette forår er der tildelt 65 kg N pr ha. I foråret er der desuden behandlet med 1,5 l/ha Fokus Ultra + DASH mod grove græsser, samt vækstreguleret med 1,25 l/ha CCC + 0,4 l/ha Moddus.

Sorten er Maxima som sidste år gav 1726 kg/ha.

Alm. rajgræs

Her udlægges man i vårbyg. Både vårbyg og rajgræs sås på 24 cm rækkeafstand

med en Väderstad Rapid med påmonteret frøudstyr.

”Jeg så metoden anvendt for nogle år siden på en af DLF-TRIFOLIUMS markvandringer, og har siden selv anvendt den med succes,” fortæller Morten. ”Sikkerheden i etableringen er stor, ligesom det giver bedre mulighed for bekæmpelse af enårig rapgræs.”

Morten mener ikke, at udbyttet i dæksæden er mindre end ved såning på 12 cm og opfatter heller ikke aksnedknækning som et problem, hvis han bare får høsten i tide.

”Jeg er faktisk gået over til at anvende metoden også ved udlæg af rødsvingel i vinterhvede, selv om det måske ikke er nødvendigt for at få en god etablering,” siger Morten.

Ukrudtsbekæmpelsen i dæksæden sker med 0,1 l/ha DFF tidligt på fugtig jord. Senere følges op med Oxitril, Starane eller Express, evt. sammen med svampesprøjtning. Der er tildelt 148 kg N pr. ha i foråret.

Ukrudtsbekæmpelsen i dette forår er sket med 0,08 l/ha Primus, så tilbage står kun en svampesprøjtning med Folicur og Amistar.

Sorten er Esquire, og udbyttet sidste år var 1628 kg/ha.

Strandsvingel

Sorten Tulsa, der blev udlagt første gang i 2008, etableres på samme måde som rajgræs mht. såning og ukrudtsbekæmpelsen i vårbyg. I dette forår er ukrudtet bekæmpet med en blanding af Primus og Ariane FG. Primera Super bruges mod

Virningen af behandlingen mod grove græsser vurderes sammen med frøavlskonsulent Peter Rasmussen

I år blev der vækstreguleret i rødsvingel den 13. maj

almindelig rapgræs, og der vækstreguleres med CCC og Moddus iblandet svampemiddel.

Frøtørring og opbevaring

Man har etableret en hal med 700 m² gulv, hvor frøet tørres på pansertoppe. Efter tørring bliver frøet lagt op i en højde på 3-4 meter, så det kan opbevares, indtil firmaet skal bruge det. I år, hvor der er 3

Greenkeeper Kenneth Andersen diskuterer klippehøjde med frøavlskonsulenten og frøavleren

Gyldensteen Gods ejes af Frants lensgreve Bernstorff-Gyldensteen. Godset består af 2122 ha, hvoraf 1391 ha er dyrket landbrugsareal. Der er 399 ha med skov, og 336 ha eng, strand og vej. Af det dyrkede areal er ca. 500 ha inddæmmede. Inddæmningen skete i 1870'erne, og i de første næsten 100 år var det inddæmmede areal græsningsarealer for kreaturer. I 1960 blev det inddæmmede areal opdyrket, og er siden drevet som almindelig landbrugsjord.

Det inddæmmede areal er dyndjord, og rimeligt dyrkningsikkert. Grundvandstanden reguleres ved hjælp af pumperne, og i tørre år stoppes pumperne således at afgrøderne sikres vand. Desuden er der vandingstilladelse til specialafgrøderne. Resten af arealet er almindelig god landbrugsjord.

arter til høst, bliver det dog nødvendigt at levere strandsvinglen i høst, mens rajgræs og rødsvingel opbevares.

Specialister i løg

Gyldensteen er kendt for sin løgproduktion, som man har haft i ca. 40 år.

Den største aftager er Dansk Supermarked, men der afsættes også til andre, lige som 25 % af løghøsten eksporteres.

Løgene dyrkes, opbevares, renses og pakkes på Gyldensteen året rundt. Kun i juli måned bruges løg fra New Zealand i stedet for egne løg. 10-15 mand arbejder i produktionen, som er certificeret under ordningen "Global Gab". Certificeringen garanterer ensartethed og sporbarhed over hele verden.

Selve dyrkningen af løg foregår dels på Gyldensteens egne jorder, men også på lejede arealer ved andre landmænd på Nordfyn. Der skal være minimum 5 år mellem løg i sædskiftet, og derfor er det nødvendigt at leje ca. 100 ha ved naboer.

"Vi mærker måske mindre til krisen end så mange andre," siger Morten om det nuværende marked. "Løg er en rimeligt basal fødevarer, som de fleste køber.

Krise eller ej. Dog mærker vi en væsentlig afmatning i afsætningen til Østeuropa. Markedet er desuden presset af en stor produktion i 2008, og derfor er priserne p.t. ikke de bedste."

Andre specialafgrøder

Foruden løg dyrkes selleri på 12 ha, porrer på 13 ha og græskar på 3 ha. Afgrøderne afsættes også til Dansk Supermarked.

Græskarrerne er lidt arbejdskrævende, da de bruges til Halloween. De skal derfor skæres af med håndkraft, ligge på marken et par uger og derefter samles op - også med håndkraft.

Godset dyrker desuden kartofler, der afsættes til "Jørgen" fra KIMS i Sønderød, som laver chips af dem.

Endelig har man også en æbleplantage, hvorfra der fabrikeres egen koldpresset æblesaft samt æblebrændevin.

Golf på Gyldensteen

En af de nye "driftsgrene" på Gyldensteen er golfbanen. Den blev anlagt i 2006, naturligvis med græs fra DLF-TRIFOLIUMS datterselskab, Prodana Seeds.

De 18 huller er anlagt i udkanten af

Bogense og er inspireret af de smukke, skotske linksbaner. Samtidig har man prioriteret, at banen er i harmoni med den omkringliggende natur.

Gyldensteen Golf er designet af golfbanearkitekt Line Mortensen, som har arbejdet med golfbaner i Skotland i mange år. Den betegnes som en af de smukkeste i Danmark og er blevet tildelt både danske og internationale priser.

I forbindelse med banen er der opført 28 ferieboliger, hvoraf halvdelen er solgt. Medlemstallet skulle i løbet af nogle år nå op på ca. 700, og i dag er man nået knap halvvejs. Til det siger Direktør Holger Brodersen:

"Tiderne er ikke med golfbanerne, så vi må tænke kreativt for at få medlemsskaren op. I Danmark er ca. 4 % af befolkningen golfspillere, så derfor tror vi på, at der på Nordfyn er grundlag for at få opfyldt målsætningen på sigt. På lidt kortere sigt arbejder vi målrettet for at skabe en større interesse for spillet blandt lokalbefolkningen."

I det daglige har Greenkeeper Kenneth Andersen ansvaret for pasning og pleje af banen, og han har i sæsonen 4-5 mand ansat til at køre de mange plæneklippere mm.

En tur rundt på banen med Kenneth giver et interessant indblik i de mange problemstillinger, der kan være i forbindelse med pleje af græsset på en golfbane. Og meget er nyt for en frøavlskonsulent!

En af golfbanens kendetegn er de store områder med rødsvingel, som hen på sommeren gerne skulle give hele området en flot, rød farve, når stænglerne vajer i vinden. Men hvordan styrer man lige antallet af stængler? Der skal være nok til at give farveeffekten, men ikke så mange, at golfspillerne ikke kan finde deres bolde!

Besøget på Gyldensteen slutter af i det smukke klubhus, hvor Holger Brodersen byder på en sandwich og smagsprøve på egen æblesaft. Flasken med æblebrændevin nøjes vi dog med at kigge på.

Gyldensteen har 5 km kystlinie bl.a. med udsigt til Æbelø

Af Bjarne Sørensen
Fuldmægtig, cand.agro.
DLF-TRIFOLIUM A/S

Tæt og spiringsdygtigt frø Høsten 2009

Mindst 70 % af årets produktion skulle gerne ligge som lagerleje ved avlerne, da vi forventer en pæn høst og i forvejen har store lagerbeholdninger. En del har allerede indgået aftaler om lagerleje med deres konsulenter, men vi har stadig brug for flere. Så har du muligheden, og har du endnu ikke indgået en aftale, vil vi gerne opfordre til dette.

Levering af frø

Alle avlere vil i den første uge af juli modtage et antal leveringskort på hvert frøareal. På kortene er printet den afdeling, der skal modtage avlen. Med hver råvarelevering skal du vedlægge et leveringskort. Du kan læse mere i beskrivelsen af procedurer, som du modtager sammen med leveringskortene.

Frøhøst og tørring

Vi vil gerne endnu engang henvise til pjecerne "Værd at vide om frøhøst" samt "Værd at vide om frøtørring". Disse finder du under Avlerservice/Tabeller på www.dlf.dk, eller du kan rekvirere dem på dit regionskontor.

Vi håber, at pjecerne sammen med de udsendte Frøavlsinfos kan bidrage til en forbedret råvarekvalitet. Råvarerenhed, indhold af "ukrudt" samt spireevnen har jo som bekendt stor indflydelse på markens økonomi.

Tøv ikke med at kontakte din frøavls-konsulent, hvis du har behov for hjælp til indstilling af mejetærskeren eller har brug for gode råd om tørring.

Normer for vandindhold

Der påløber tørringsomkostninger på en indvejning, hvis vandprocenten i råvaren overstiger normerne vist i tabel 1. Det er derfor dyrt at levere græsfrø, der bare er få streger over normen, idet grundsatsen for at tage råvaren over tørreriet er 28 øre/kg råvare. Hertil kommer tillæg på 1,05 øre/kg råvare pr. pct. over normen.

På alle afdelinger er der udstyr til en hurtig vandbestemmelse. Send eller kom forbi med en prøve af råvaren inden levering, hvis du er i tvivl om, hvorvidt normerne er overholdt.

Græsfrø skal tørres korrekt

For græsfrø gælder det, at der skal tørres ned til ca. 11 % straks efter høst, så åndingsprocessen stoppes, og frøet bliver lagerstabil og overholder de 13 % senere på efteråret.

På den måde undgår du senere eftertørring. Vær særligt opmærksom på tørring af tvemodne afgrøder. Vi oplever desværre hvert år en del avlere, der er nødt til at eftertørre inden levering. Specielt for avl, der har været oplagret.

Dette kan være uheldigt, hvis modtageafdelingen skal rense den pågældende sort, og avler ikke er færdig med tørringen, og derfor ikke kan levere.

En lavere spireevne kan hurtigt betyde et økonomisk resultat, der er 10-20 % lavere. Derfor er korrekt beluftning og nedtørring særdeles vigtig. Mangelfuld tørring kan desuden forringe kvaliteten som følge af angreb af lagersvampe og midere.

Tabel 1. Vandprocent i råvaren

Art	Over denne vandprocent tørrer råvaren
Kløverfrø	12,0
Græsfrø leveret i høst	12,0
Græsfrø leveret efter lagerleje	13,0
Raps	9,0
Gul sennep	9,0
Ærter	
Hestebønner	16,0
Lupiner	

I værste fald kan frøet ikke anvendes og dermed ikke afregnes.

Vandbestemmelsesapparat SUPERPRO

Flere frøavlere samt DLF TRIFOLIUM's konsulenter har gode erfaringer med vandbestemmelsesapparatet Superpro der kan anvendes til vejledende bestemmelse af vandindholdet i frøråvaren med en sikkerhed inden for 0,5%. Ud over at kunne bestemme vandindholdet i græsfrø kan Superpro også bestemme vandindholdet i hvede, byg, havre, rug, raps, ærter, majs, triticale, rødkløver, hvidkløver, spelt, lupin, agerbønne, hørfrø samt spinatfrø. Andre afgrøder kan også kodes ind. Apparatet produceres og forhandles af firmaet Supertech Agroline. Selskabet kan kontaktes på telefon 64 81 20 00 eller på e-mail: supertech@supertech.dk.

Høsten 2008

Af Anders Mondrup
Avlsdirektør
DLF-TRIFOLIUM A/S

Efter, at afgrøderne var kommet godt fra start sidste forår, blev vi ramt af en meget tør periode i maj og juni måned. Der var store variationer i, hvor tørt det var i Danmark, men på et tidspunkt var hele landet mørkerødt – ekstrem tørke – på DMIs hjemmeside. Det skulle vise sig ikke at gå helt så galt som frygtet, og vi endte med en høst på indeks 102.

Allerbedste relative udbytte blev rødkløver, som efter flere år med lavt udbytte høstede næsten 400 kg/ha. Hvidkløver fik en god høst med indeks 120, og blandt græsserne høstede alm. rapgræs, engsvingel og rødsvingel godt.

Rødsvingel endte med et rekordudbytte på 1.575 kg/ha. For alm. rajgræs var der derimod tale om meget store variationer. Nogle avlere høstede dårligt og andre rigtig godt, nok mest fordi man var heldig og boede under regnbygerne på de kritiske tidspunkter eller havde mulighed for at vande.

Hundegræs og engrapgræs havde tæt på normale udbytter, mens strandsvingel havde relativt lave udbytter – igen med variationer trukket ned af 1. og 3. års marker.

Tæt på normale kvaliteter

For høsten, der kan betegnes som en normalhøst, blev rensesvindet lidt under 5 års gennemsnit med en tendens til, at de laveste udbytter har det største svind.

For engrapgræs har vi heldigvis fået hævet kvaliteten baseret på mængden af varer fri for enårig og alm. rapgræs. Forrige høst var katastrofal dårlig, men høst 2008 fik hævet mængden helt fri for disse to til 21 %.

I alm. rajgræs er mængden fri for kvik på 91 %, hvilket svarer nogenlunde til gennemsnittet over de seneste år. Men der er stadig mulighed for forbedringer.

92 % af rødsvinglen var fri for kvik og grove græsser. Også her kan der dog stadig sikres mindre indhold med en kemisk behandling og ved at holde skærbordet væk fra den sidste halve meter langs skellet.

Vi står nu ved afslutning af rensesæsonen og kan gøre høst 2008 op i kvalitet og mængde. I den tørre juni måned var forventningerne ikke store, men høsten blev langt bedre end forventet

Frohøst i Benløse 2008

Udbytter af høst 2008

Art	Kg/ha Renvare	Indeks ift 5 år
Rødkløver	394	172
Hvidkløver	469	120
Alm. rajgræs	1.141	94
Hybrid rajgræs	887	77
Ital. rajgræs	1.240	99
Festulolium	808	75
Rødsvingel	1.575	121
Stivbl. svingel	871	97
Engsvingel	945	112
Strandsvingel	1.119	90
Hundegræs	1.112	104
Engrapgræs	899	100
Alm. rapgræs	819	133
Total græs og kløver	1153	102

Rensesvind i 2008 og sidste 5 års snit

	2008	5 års gns., 2003-2007
Rødkløver	14	31
Hvidkløver	22	28
Alm rajgræs	15	16
Ital rajgræs	11	12
Hundegræs	16	17
Engsvingel	16	17
Rødsvingel	12	15
Hybridrajgræs	15	13
Stivbl svingel	17	16
Alm rapgræs	38	42
Engrapgræs	22	24
Strandsvingel	18	16
Gns. alle arter	15	17

Høsten 2008

Beregning af dækningsbidrag

Af Anders Mondrup
Avlsdirektør
DLF-TRIFOLIUM A/S

En lidt over normal høst til rigtig pæne priser gav flotte økonomiske udbytter for græs og kløver. Selv når der sammenlignes med pæne kornpriser for høst 2008, klarer frøafgrøderne sig rigtig godt på DB1 niveau

Dækningsbidragene vist på denne side er beregnet ud fra følgende data:

Udbytte normalkvalitet: den oprensende renvare i kg/ha omregnet til normalkvalitet jævnfør de kontraktlige betingelser.

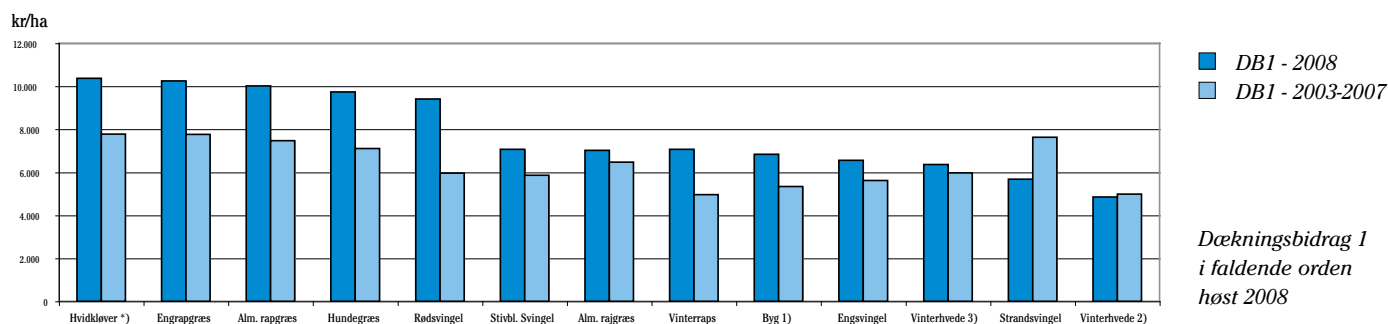
Bruttoudbytte: den samlede bruttoafregning. Bemærk, at der i tallene er medtaget den udbetalte lagerleje, hvor

det samlede udbetalte beløb pr. art er fordelt på alle dyrkede hektarer.

Stykomkostninger: de beregnede omkostninger til udsæd, kemikalier, evt. tørring, rensning, analyser, certificering, rentekrav mm. Rentekravet udligner normalt de senere betalingsterminer i kløver og græsfrø i forhold til kornafgrøder.

DB 1: afgrødens økonomiske afkast før maskinomkostninger mm. Disse medtages ikke, da de vurderes at variere meget mellem de enkelte ejendomme.

Udbytter og priser på korn, ærter og raps er taget fra Oversigt over Landsforsøgene, Danmarks Statistik og afgrødekalkuler fra DL Syd.

Dækningsbidrag 1 - beregnet på frøhøsten 2008 og gennemsnit høst 2003-2007

Art	Høst 2008					DB 1 gns 2003-2007					
	Udbytte normalkvalitet	Bruttoudbytte kr/ha	Stykomkostninger kr/ha	DB 1 kr/ha	rel. med v-hvede 100	2007** kr/ha	2006 kr/ha	2005** kr/ha	2004** kr/ha	2003 kr/ha	rel. med v-hvede 100
Rødkløver	494	11.656	1.720	9.936	205	1.906	2.992	4.296	2.514	2.020	55
Hvidkløver *)	503	12.122	1.749	10.373	214	4.405	8.516	8.840	7.602	9.029	154
Timothe	458	5.374	1.657	3.717	77	3.107	1.391	1.261	3.519	6.540	63
Alm. rajgræs	1.132	9.327	2.314	7.013	145	6.518	4.986	3.986	8.213	8.468	129
Ital. rajgræs	1.218	9.115	2.501	6.614	136	5.790	4.706	4.036	6.517	7.452	114
Hybridrajgræs	820	6.890	2.398	4.492	93	5.898	6.178	4.654	9.684	7.375	136
Strandsvingel	1.067	8.940	3.265	5.675	117	8.383	6.329	4.999	7.490	11.115	154
Hundegræs	1.158	12.471	2.735	9.736	201	8.937	7.542	4.776	6.094	8.052	142
Engsvingel	918	8.679	2.124	6.555	135	5.910	5.461	7.131	3.148	6.510	113
Rødsvingel	1.554	12.434	3.027	9.407	194	6.419	4.307	5.085	6.467	7.247	118
Alm. rapgræs	785	12.570	2.551	10.019	207	7.503	7.789	8.178	5.283	8.423	149
Engrapgræs	843	13.013	2.765	10.248	211	9.105	6.581	6.908	8.436	7.656	155
Stivbl. Svingel	861	9.942	2.872	7.070	146	4.558	3.480	5.272	8.509	7.212	117
Gns. kl. og græs	1.147	10.666	2.603	8.063	166	6.790	5.285	5.156	7.470	8.032	131
Markært, udsæd	3.600	9.900	1.987	7.913	163	5.889	2.175	1.847	6.571	6.492	92
Vinterraps	3.690	9.779	2.922	6.857	141	3.947	3.922	3.793	6.570	6.576	100
Maltbyg 1)	5.300	9.010	2.172	6.838	141	6.369	3.531	3.690	5.680	7.408	107
Vinterhvede 2)	7.940	7.702	2.853	4.849	100	6.391	3.815	2.862	5.095	6.755	100
Vinterhvede 3)	9.500	9.215	2.853	6.362	131	7.363	4.815	3.683	5.932	8.051	120

*) Der er ikke medtaget udgift til bistader

**) inkl bonus

1) Maltbyg på god kornjord (gns høst 2008 i DK = 4.450 kg/ha)

2) Vinterhvede gns. udbytte i DK

3) Vinterhvede på god kornjord

Ærter: 2,75 kr/kg, raps: 2,65 kr/kg, byg: 1,70 kr/kg og hvede: 0,97 kr/kg

Tør nu frøet korrekt

Af Lars Hindbo
Avlskonsulent
DLF-TRIFOLIUM A/S

DLF-TRIFOLIUM har i mange år gennem foredrag og artikler fra velmenende konsulenter sat fokus på frøtørring. Alligevel glipper det år efter år for en del af vores avlere. Det går ikke kun ud over avleren, det går også ud over den kvalitet, som vi er så kendte for hos vores kunder rundt om i verden.

Derfor kører jeg en dejlig majdag med grøde i vejret – ca. 30 mm regn hjælper på humøret – ned på gårdspladsen hos Hans Henrik Mols, tæt ved Jelling. Når nu man ikke vil lytte til de "teoretiske" konsulenter, kan det være, at lidt praktiske erfaringer fra avler til avler hjælper.

Først stop: tørreriet

Hans Henrik har god erfaring med frø, og jeg ved, at hans lagerkapacitet er en anelse presset. Så om nogen må han vide, hvordan man skal passe frøet, så det ikke går galt.

Vi starter ude ved tørreriet. Det er, som så mange andre steder, en del af maskinhuset og er opbygget af en hovedkanal og har sidekanaler bestående af pansertoppe. På hovedkanalen står en DANCORN blæser – DC25 – og der er en simpel automatik, der styres efter hygrometer.

Pansertoppene er delvist aflameltypen. De blev anbefalet, hvis der på et tidspunkt

Hans Henrik lukker altid skodderne i hovedkanalen, når frøet er færdigtørret for at forhindre luften i at cirkulere

Det er ganske vist: Tørres græsfrø ikke korrekt efter høst, koster det dyrt. Afregningen reduceres proportionalt med reduktion af spireevne, desuden kan angreb af svampe eller mider forringe kvaliteten væsentligt. I værste fald kan frøet slet ikke afsættes

Årets høst tegner godt hos Hans Henrik Mols – bare høsten nu bliver lidt nemmere

skulle tørres raps. Hans Henrik køber dog ikke lameltypen mere, da de er umulige at rette op efter en evt. påkørsel med rende-graver. Det kan jo ske for enhver.

Efter, at vi er blevet enige om, at "det ku' nu være rart med kørefast gulv, men

det koster jo," sætter vi os ind til køkkenbordet. Nu er Hans Henrik klar til at fortælle om, hvordan han gør tingene.

Tvangsstyret blæser

"For det første tipper vi frøet af ved siden af tørreriet og drysset det ind med rende-graveren," fortæller han. "Derefter bruger vi en lang rive til at jævne det ud med - vi træder IKKE i frøet."

Når de første tre buer er dækket til, startes blæseren. Efterhånden som buerne dækkes til, standses blæseren, skoddet åbnes til sidekanalen, og blæseren startes igen.

"Blæseren tvangsstyrer jeg herefter, til vandprocenten er ca. 20. Først herefter sættes automatikken til at styre blæseren. Er vejret godt, blæser vi bare med udeluft, men ved ustabil vej, eller hvis frøet skal tørres hurtigst muligt f.eks. ved hurtig levering, tilsætter vi varme," siger Hans Henrik.

De rette instrumenter

Snakken falder herefter på valg af instrumenter til at styre tørringsprocessen. Ud

SLAGPLANEN

- Høst frøet så modent som det efter forholdene er muligt
- Drys frøet ind ved indlægnings for at undgå lommer
- Start blæseren med det samme – og lad den køre til vandprocenten er 18-20
- Udtag vandprøver
- Tør frøet ned til 11 % vand – tilsæt evt. varme
- Køl frøet ned med rigeligt luft
- Efter ca. 14 dage udtages nye vandprøver for at se, om frøet har slået sig
- Skodderne til sidekanalerne lukkes
- Tilse jævnligt gennem vinteren og beluft kortvarigt

"Jeg slår først automatikken til, når frøet er kommet ned på 20 % vand."

over hygrometeret, der styrer automatikken, har Hans Henrik en ligevægtstabel, som viser forholdet mellem den relative luftfugtighed og vandprocenten i frøet.

"Hvad så med at tjekke luftgennemgangen i dyngen?" Spørger jeg.

"Jo," svarer Hans Henrik, "jeg kravler forsigtigt på alle fire hen over dyngen og føler med hånden, om der kommer luft igennem. Når man har prøvet det nogle gange, får man hurtigt fornemmelsen af, hvordan det skal føles. Man kan evt. også lægge

NØDVENDIGE INSTRUMENTER

- Ligevægtstabel
- Termometer
- Hygrometer – gerne 2 – en udenfor og en i hovedkanalen

GODE HJÆLPEMIDLER

- Flowmeter
- Automatik til at styre luftfugtigheden
- Spyd med termometre

Greben reddede Hans Henriks frø i 2008. Han overvejer nu at supplere den med en omrører

en stige ud og kravle oven på den. Hele dyngen skal også synke ensartet sammen, efterhånden som den nedtørres."

Brug sanserne

Når han nu alligevel kravler rundt oppe i dyngen, så er det også nemt at udtage repræsentative prøver til at holde øje med vandprocenten. Prøverne sendes med posten til Hedensted afdelingen eller afleveres personligt.

Hans Henrik har også lært at bruge sanserne.

"Man lærer, hvordan frøet skal se ud, lugte osv. Det lærer man kun ved at tilse frøet hver dag i den periode, der tørres. Man kan ikke lægge frøet på tørreriet, tænde blæseren og så bare blive væk," siger Hans Henrik.

Efter endt tørring køles frøet ned, der tages vandprøver igen, og skodderne til sidekanalerne lukkes for at undgå selvcirkulering.

Et svært år

At frøtørring starter ude i marken, måtte Hans Henrik erkende i høsten 2008. Frøet var meget uens modnet pga. tørken og uensartet jordtype. Derfor valgte Hans Henrik at høste tidligt for at undgå spild, da en stor del af frøgræsset stod ret op og ned. Det resulterede i, at man fik en våd og delvis umoden afgrøde ind, og det gav store udfordringer med en lang og sej tørreperiode.

"Vi vendte frøet med greb 4-5 gange. Alle, der var på besøg og så dyngen mente, at frøet var ødelagt," husker Hans Henrik. "På et tidspunkt lå der rent faktisk hvedekerner og spirede i toppen, men operationen lykkedes, og patienten overlevede. Spireprocenten blev reddet og var efter forholdene forbavsende gode. Siden har jeg overvejet at anskaffe mig en omrører til at supplere greben."

Tørring af frø kan altså godt lykkes - selv under ekstreme forhold og uden en masse automatik. Det kræver blot håndlag og ikke mindst tilsyn og driftsledelse. Jo mere tilsyn, jo hurtigere kommer håndlaget og evnen til driftsledelse.

"Driftsledelse og forståelse for tørreprocessen er vigtigere end at have det sidste nye udstyr."

Frøgræshalm som næringskilde

Af Birthe Kjærsgaard
Avlschef
DLF-TRIFOLIUM A/S

Frømarkens behandling fra høst og hen igennem efteråret har stor indflydelse på frøudbyttet. En vigtig forudsætning for mange frøstængler og dermed et stort frøudbytte er bl.a., at der i efteråret og foråret kommer lys ned til skudbasis. En sikker måde at opnå en ideel 2. års frømark er ved at udføre en jævn og ensartet afbrænding af frøgræshalmen.

Halmen skal blive

I forbindelse med afbrændingen går plantematerialets kvælstof tabt. Oppresses og fjernes halmen fra marken, fjernes samtidig både kvælstof, kali og fosfor fra arealet. Derfor melder spørgsmålet sig, om vi kan behandle frøgræshalmen og marken på en måde, så halmmaterialet forbliver på marken, og vi samtidig kan høste fuldt frøudbytte.

En forudsætning for, at halmen kan forblive på marken, er, at materialet hurtigt omsættes. Nogle græsarter tåler ikke skygge af halm i længere tid. Andre arter reagerer ved at strække sig op igennem dækkende materiale. Ingen af delene er ønskværdige, da det er de små korte men tykke skud, der det følgende år giver store frøstængler med mange frø.

Rødsvingel Maxima forud for 2. høstår

Afpudses med slagleklipper den 22. juli 2008. Rødsvingelstub og halm ligger i klumper på op til 10 cm efter rotorklipper

Næringsstofferne fra frøgræshalm kan udnyttes i frømarken, men kun hvis halmen findeles og fordeles jævnt, og den kommer i kontakt med jord. Samtidig varierer indholdet af kvælstof. Halm fra strandsvingel har f.eks. et højt indhold af kvælstof, hvorimod rødsvingelhalm har et lavt. Noget kvælstof frigives allerede i efteråret og kan udnyttes som kvælstofkilde af frømarken

Omsætning af frøgræshalm

Frøgræshalm omsættes meget forskelligt afhængigt af de fysiske omstændigheder. Bl.a. har følgende forhold stor betydning:

- Nedbør og lunt vejr øger halmomsætningen.
- Jordkontakt til halmen øger omsætningen. Der skal altså være god plads mellem planterne, så halmen kommer ned på jorden samt dyb afpudsning, så jord blandes op i halmen.
- Halmen fra en skårlagt afgrøde omsættes hurtigere end, hvor frøafgrøden er høstet direkte.
- Materialet fra nogle arter omsættes lettere og hurtigere end fra andre arter. F.eks. omsættes halm fra strandsvingel hurtigt og halm fra rødsvingel langsomt.
- Jo jævner halmen er fordelt efter frøhøst des hurtigere omsætning.

Kvælstof i frøgræshalm

Mængden af halm varierer meget fra mark til mark. Tætte flerårsmarker giver meget halm, hvorimod halmmængden i en renstrået 1. års mark bliver meget mindre.

Men også arten har indflydelse på halmmængden, hvilket fremgår af tabel side 13.

Ud over halm er der stubrester og emter fra tærskningen af marken. Presses og fjernes halmen, bliver dette materiale i marken, hvorimod kvælstoffet går tabt ved afbrænding.

Alternativer til afbrænding

For i praksis at afprøve forskellige alternativer til afbrænding, blev der med Vallø Stift anlagt en afprøvning, hvor frøgræshalm dels blev presset op og fjernet, dels blev snittet og fordelt på arealet i forbindelse med tærskningen. Afprøvningsen blev foretaget i arterne rødsvingel, strandsvingel og engrapgræs.

Rødsvingel afgrøden blev tærsket direkte, de andre afgrøder var skårlagt. Mængden af halm blev opgjort, og på Statens Forsøgsstation i Flakkebjerg blev der foretaget analyser af den fjernede halms kvælstofindhold.

Efter høst blev stubben afpudset helt i bund. Hvor halmen ikke var fjernet, blev halmen snittet endnu en gang og kom dermed bedre i forbindelse med jord. I løbet af efteråret blev genvæksten afpud-

Kvælstof i halm og kvælstof opsamlet i efteråret af frøafgrøder

Afgroede	N i halm % i tørstof	Kg N/ha i opsamlet halm	Kg N/ha opsamlet af planter udtaget den 25. september	
			frøgræshalm snittet	Frøgræshalm fjernet
Engrapgræs Balin	1,2	42	87	67
Rødsvingel Maxima	0,9	20	48	40
Strandsvingel Starlett	1,3	54	71	56
Hvidkløver Pepsi	2,7	-	-	-

I alt er opsamlet og analyseret 16 prøver pr. art. Her er gengivet tal fra planter udtaget, hvor der den 25. september er afpudset én gang lige efter høst

set dels med maskiner og dels med får. Maskinafpudserne var Spearhead Star Cut rotorklipper og Spearhead slagleklipper. Den dybeste afpudsning kunne foretages med slagleklipperen, og det var også her, materialet bedst kom i forbindelse med jord.

Mængden af halm/tørstof var i disse afgrøder størst i strandsvingel, mindre i engrapgræs og mindst i den meget renstråede rødsvingel afgrøde.

I tabellen fremgår, hvor meget kvælstof, der er fjernet fra markerne i forbindelse med, at halmen fjernes. Størst kvælstofmængde er der i strandsvingelhalmen. Men også i engrapgræshalmen var der en del kvælstof. Engrapgræsmarken var en 2. års efter hvidkløver.

Både pga. den lille halmmængde og fordi det procentiske indhold af kvælstof er lavest, var der kun 20 kg N/ha i halmen fra rødsvingel. I hvidkløverhalm er indholdet af kvælstof som forventet højest.

Kvælstof i efteråret

Den 25. september blev der indsamlet planteprøver for at måle forskellen på optagelse af kvælstof, hvor frøgræshalmen ligger tilbage, og hvor den er fjernet.

Engrapgræs og strandsvingel har optaget væsentligt mere kvælstof, hvor

Rødsvingel den 10. september. Halmen ligger stadig som tæppe imellem rækkerne

frøgræshalmen er snittet - se tabellen. I rødsvingel er forskellen efter snitning og fjernelse mindre.

Engrapgræs Balin forud for 2. høstår

På billedet er frøgræshalmen snittet. Engrapgræsset afpudses 1. gang den 22. juli. Den 30. oktober var en stor del af plantematerialet omsat. Bedst og hurtigst omsætning, hvor der var anvendt slagleklipper

Strandsvingel Starlet forud for 3. års høst

Den snittede frøgræshalm falder godt ned imellem rækkerne og vil hurtigt blive omsat i strandsvingel afgrøder

Strandsvingel afpudses 2. gang den 10. september med rotorklipper. Der køres på tværs af 1. afpudsning. De grønne felter, blev første gang afpudset dybt med slagleklipper

Konklusion på forsøg

Rødsvingel

Rødsvingelhalm omsættes langsomt. I denne mark var der kun lidt halm, og afgrøden er sået på dobbelt rækkeafstand. Hvor stubben først er afpudset helt i bund, og der efterfølgende er afgræsset med får, blev materialet trådt godt ned i jorden, og resultatet ser acceptabelt ud. I maj 2009, 9 måneder senere, ser man stadig uomsat halmrester i marken. Det forventes ikke, at større halmmængder kan forblive på rødsvingelmarken uanset efterfølgende behandling. Tidligere forsøg viser, at afbrænding er bedst i rødsvingel.

Engrapgræs

Engrapgræshalm omsættes relativt godt i efteråret, men nedbrydningen er meget afhængig af nedbør. En Balin engrapgræsmark giver meget halm, og det relative indhold af kvælstof i halmen er ret højt. Derfor er der en betydelig kvælstofkilde i halmen. De foreløbige erfaringer viser, at marken må være åben og, at slagleklipperen er bedst til at findele og opblande materialet med jord.

Marken blev sprøjtet med Reglone i december. Al halm og plantemateriale er omsat her 9 måneder senere, også hvor halmen forblev på marken. At der skal klippes/snittes flere gange, specielt hvis der anvendes rotorklipper, må man påregne. I dette tilfælde blev marken afpudset 3 gange.

Strandsvingel

Er strandsvingel etableret på dobbelt rækkeafstand og afgrøden skårlagt før høst, kan halmen forblive på marken. Halmen snittes, og stubben afpudses helt i bund, max 5 cm, lige efter høst. Efterfølgende afgræsning med får bevirker, at halmen bliver trådt ned godt opblandet med jord og hurtigere omsat. Her i maj måned er halm og gammel stubmateriale stort set omsat.

60 år og behørigt fejret

Mere end 200 veloplagte gæster valgte den 14. maj at lægge vejen forbi bestyrelsesformand Benny Kirkebække Christensens hjem, Hevringholm på Djursland, for at fejre hans 60-års fødselsdag. Gæsterne kom fra nær og fjern og bidrog alle til at gøre receptionen yderst vellykket

Næstformand,
DLF AmbA,
Niels P. Christiansen

Adm. direktør,
Asbjørn Børsting, DLG

Form., Frøsektionen
Thor Gunnar Kofoed og
Torben Lunde, direktør,
DLF-TRIFOLIUM

Tidl. form. Dansk Landbrug, Peter Gæmelke
og dagens fødselar bestyrelsesformand
Benny Kirkebække Christensen, DLF AmbA

Adm. direktør,
Truels Damsgaard,
DLF-TRIFOLIUM

Avlschef i henholdsvis
Nr. Alslev og Højme
Stig Oddershede og
Erling Christoffersen,
DLF-TRIFOLIUM

Fra DLF International
Seeds i USA kom adm.
direktør Claus Ikkær (th)

Hevringholm dannede ramme
om receptionen

Når bestyrelsesmedlem i DLF AmbA, Hans Boesen, fejrer sin 50-års fødselsdag i august, kan han også fejre mere end 25 år inden for dansk landbrug, som i dag fylder en stor del af hans liv.

Hans Boesen blev uddannet på Bygholm i 1983. Herefter arbejdede han til 1995 som driftsleder på Ruggård, som han et år senere forpagtede. I 1996 startede han sammen med en ven, han mødte på Bygholm, Stenagergård Markbrug I/S.

Selskabet, der ligger mellem Vissenbjerg og Ejby på Fyn, driver bl.a. frøavl og svineproduktion. Siden selskabets start er yderligere gårde blevet købt til bl.a. Damgård, hvor familien Boesen bor i dag.

Hans Boesen går meget op i sine ansattes ve og vel og er kendt som en

retskaffen, beskeden og dygtig landmand. Han er en driftig græsfrømand, der altid holder øje med det seneste nye inden for landbrugsdrift.

I DLF AmbA bestyrelsen kender vi ham som en meget åben og interesseret person, der altid har en positiv og ydmyg tilgang til opgaverne.

Udover landbrugsarbejdet prioriterer Hans Boesen sin familie meget højt. Han er gift med Charlotte, der er uddannet ingeniør og arbejder som underviser på HTX. Sammen har de tre børn og trods en travl hverdag, er Hans Boesen også fodboldtræner for sine børns fodboldhold.

Jeg glæder mig til arbejdet med at videreudvikle DLF sammen med bl.a. Hans Boesen, som altid er for udvikling. Hjertelig tillykke med det skarpe hjørne, når dagen oprinder.

*Benny Kirkebække Christensen
Bestyrelsesformand, DLF AmbA*

Jubilæer:

10 år:

01.06.2009 Driftsleder Torben Jensen, Randers

01.06.2009 Lagermedarbejder Henrik Bremholm Larsen, Benløse

07.06.2009 Lagermedarbejder Kjeld Førby, Hedensted

25 år:

22.07.2009 Lagermedarbejder Kurt Eigil Nielsen, Hadsund

40 år:

15.07.2009 Analyseleder Bente Lydal Jørgensen, Dyrup

Fødselsdage:

50 år:

29.06.2009 Lagermedarbejder Frank Lyth, Nr. Alslev

19.07.2009 Lagermedarbejder Per Friis Kristensen, Nr. Alslev

20.07.2009 Lagermedarbejder Preben Ejgil Clausen, Hedensted

60 år:

21.07.2009 Lagermedarbejder Jens Peter Møller, Nr. Alslev

30.07.2009 Forvalter Tage Andersen, Højme

65 år:

13.07.2009 Lagermedarbejder Erik Vesterlund Edvardsen, Dyrup

Da Torben Jensen startede som driftsleder i DLF-TRIFOLIUMs Randers afdeling i 1999 var der 16 ansatte, der behandlede 3.000 tons kløver- og græsfrø. I dag er mængden mere end seksdoblet!

Den markante udvikling har primært været muligt gennem løbende investeringer i nye og langt mere effektive produktionsanlæg. Gennem de seneste år har virksomheden således bygget nyt sækkeanlæg til 10-25 kilos papirs- eller polyesterstække, der er blevet etableret nyt blanderi, ligesom man har udviklet et stort renseanlæg med multifunktioner.

Udover behandling af kløver- og græsfrø er der også en større rapsproduktion i Randers. Her byggede DLF-TRIFOLIUM derfor i 2008 nyt produktionsanlæg til indtagning og rensning. I denne sæson har man behandlet mere end 14.000 tons raps i Randers.

"Det værste ved at være ansat i DLF-TRIFOLIUM er, at jeg stadig føler mig som en ren novice af og til. Der er altid meget at lære, når man arbejder sammen med en masse dedikerede mennesker i en niche af dansk landbrug. Forsat udvikling, holde den røde tråd og altid være åben for nye tiltag det har været benzin på min motor," siger Torben Jensen om sine 10 år i virksomheden og roser desuden sine medarbejdere i Randers og Langkastrup som værende dygtige og engagerede.

POST

PP DANMARK

Id-nr. 42665

UDGIVERADRESSERET
MASKINEL MAGASINPOST

Vinterraps 2009

VISBY, hybrid

Grænseles succes i Europa

- Europas førende vinterraps – forholdstal 106-120
- Unik bejdsning med Elado – spar 1-2 behandlinger mod jordlopper.

LADOGA

Højdespringer med vinder-resultater

- Meget højt udbytte af frø – forholdstal 108

CHAGALL

Solid svensk topsort

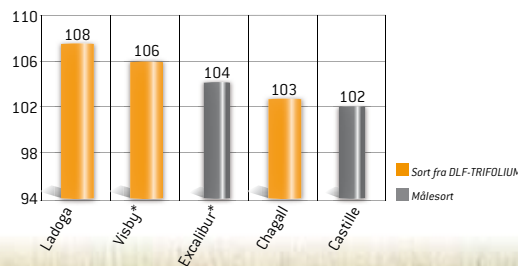
- Højt udbytte af frø – forholdstal 103 i Danmark og 111 i Polen.

VISBY, LADOGA og CHAGALL

Stærke sorter til gavn for økonomi og sædskifte

Højt udbytte under danske forhold

* Hybrid. Fht. 100 = Sortsblanding. Sortinfo
Sortsafprøvning af vinterraps i Landsforsøg 2008. Forholdstal, kg frø af standardkvalitet pr. ha.

Læs mere på www.dlf.dk under Produkter eller i rapsfolderen, som er på vej med posten!

Bestil raps hos din lokale **DLF-TRIFOLIUM** konsulent eller ring på tlf. 7012 1600.

DLF-TRIFOLIUM · Ny Østergade 9 · DK-4000 Roskilde · Tlf. 70 12 16 00
www.dlf.dk · dlf@dlf.dk